

Aqqalu C. Jerimiassen

EM 2023/49/74

Atassut

12. oktober 2023

Imm. 49

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut anmodes om snarest - og i samarbejde med et Inatsisartut udvalg - at sikre den videre behandling af det udkast til en forfatning for Grønland, som Forfatningskommissionen har udfærdiget. I det videre arbejde skal blandt andet indgå inddragelse af borgere, uddannelsesinstitutioner og interesseorganisationer.

(Inuit Ataatigiits Inatsisartutgruppe)

Imm. 74

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at skabe mulighed for dialog blandt befolkningen om Forfatningskommissionens udkast til en forfatning.

(Siumuts Inatsisartut gruppe)

Dette forsøg på at lave en forfatning er blot en vuggeviser for befolkningen. Et forsøg på at lede fokus på noget andet. Populistisk Symbolpolitik. En narresut for befolkningen. Et vellykket forsøg på at få befolkningen til at tro, at disse stak papirer vil bane vejen til en snarling statsdannelse.

Folk er begyndt at tro at dette er midlet til en statsdannelse. Hvor mange gange har vi mon gentaget at, man kan altså ikke starte med at bygge skorstenen til et hus uden fundamentet. I denne allegori er den kommende forfatning skorstenen. For vi har endnu ikke engang sikret fundamentet til huset.

Før der kommer bemærkninger om at Atassut prøver at bremse fremskridt, før nogen siger at vi ikke vil rykke os, så kan vi allerede sige at vi ikke har noget imod en statsdannelse. For det kommer jo engang når vi når dertil. Når man i dette tidspunkt prøver på at forfatte en forfatning, så er det et tegn på at man ikke ved hvad næste skridt er. At man ikke aner hvordan man skal løse udfordringer. Man lader som om at man er i fuld gang med statsdannelse.

Prøv lige at se og lytte til befolkningen. De råber og venter forgæves, og føler stor vrede. Befolkningen er gennem mange år blevet lovet guld og grønne skove, det er ikke mærkeligt at der er så stor vrede i befolkningen. Er det mon ikke et tegn på at det ikke er realistisk med en snarling statsdannelse? Er det ikke et tegn på at de utallige løfter om selvstændighed er tomme? Der er i hvert fald nogen der ikke har indfriet deres løfte.

Vi vil fra Atassut ikke love statsdannelse. Vi kan derimod love at vi vil bruge alle kræfter på at vores sundhedsvæsen skal blive bedre. Vi kan love at folk kan komme til at føle frihed. Folk der føler frihed føler også ansvar for deres liv, og kan og har lyst til at tage vare på sig selv.

Vi kan love at kæmpe imod en topstyret og centraliseret bureaukrati, der nedtrykker det private sektor. Vi stræber efter individet der opfordrer sine børn gennem uddannelsen, der er med til at løfte uddannelsesniveaet. Individet der ikke føler sig som offer og ikke giver skylden til andre. For vedkommende ved hvis man skal frem i dette liv, så skal man gøre noget selv og skabe det. Dette kan vi være med til at skubbe frem ved at sænke skatten samt ved at begrænse topstyring.

Vi lover at selvstændighed kan blive realiseret hvis vi sørger for at løse de grundlæggende og basale udfordringer i samfundet.

Vi kan sagtens forstå jer der stræber efter statsdannelse. Vi respekterer jeres synspunkt. Alligevel føler vi at vi også skal fortælle bagsiden af medaljen Vi har fra Atassut mod til at komme med upopulære synspunkter. Det er mod. Fordi vi kan sige det nødvendige og ikke være populistiske.

Folk siger at Atassut ikke tør og er bange. Ja, i har ret. Vi tør ikke at være dumdristige. Vi er bange for at gøre noget uden at tænke os om. Vi tør ikke at lade os overtale os til noget drømmeri. Lad os lige få en ting på plads – et flot formål kommer ikke af sig selv – Man kan ikke opnå det flotte formål bare ved at udråbe det.

Vi har ikke noget imod ønsket om statsdannelse. Men vi har svært at leve med at man bruger så meget energi og så mange penge på at fodre folk med populisme. Vi er imod at man bruger så mange ressourcer på skorstenen, selv når vi engang ikke er færdige med fundamentet. Vi kan slet ikke være med til at man prioriterer urealistiske drømme frem for nødvendige tiltag. Igen skal jeg nævne følgende – hvorfor er det nu befolkningen har så meget vrede? Pga. Løfter man ikke kan realisere. Man er sågar begyndt at tro at man først bliver lykkelig når Grønland er blevet til en stat.

Når man skal udføre et godt stykke arbejde, så skal man starte fra 1 og slutte med 10. I stedet er vi under statsdannelsesdrømmerier i færd med at udføre nr. 9, som om vi befinder os i 8. Igen er man i færd med springe over mange opgaver fra 1 til 7 for at nå hurtigt i mål. Hvad kunne 1 til 7 være? For nævne nogle: Et sundhedsvæsen under stort pres, mange børn der fratages fra deres forældre, alkoholisme, stofmisbrug, selvmord, et folk der venter på at der bliver gjort noget, samt et folk der føler sig overset og forsømt.

Vi har ingen problemer med en fremtidig forfatning. Vi påpeger at den bruges til at lulle folk i søvn, og at man prøver på at lave den nu hvor det er helt urealistisk. Lad os lave den i fremtiden når det bliver aktuelt, så kan vi alle være med til at lave den på baggrund af de fremtidige forhold.

Man siger at viljen giver styrke. Hvis det havde været tilfældet, så havde vi nok for længst blevet selvstændige. Vi er alle nødt til at arbejde hårdt. Allesammen. Folk siger at Atassut bare skal ophøre med at eksistere, fordi de bare sætter benspænd for statsdannelsen. Når man reflekterer over disse udtalelser, så kunne man prøve at tælle lidt – eller tænke lidt for den sags skyld. Hvis der nu var folkeafstemning, ville Atassut der er så lille at de kun har 2 medlemmer i Inatsisartut ud af 31, vinde

afstemningen om statsdannelse? Det er desværre sådan noget som mange folk med selvstændighedstrang tænker.

Fra Atassut er vi simpelthen så træt af at selvstændighedsløfter skal fylde så meget til alle valg, så meget at det bare er blevet til populistisk blændværk og valgspæk. Vi er trætte af at man bruger så meget tid og ressourcer på og prioritere statsdannelse i stedet for mange andre livsvigtige ting. Vores synspunkt fra Atassut er soleklart. Vi skal nok nå dertil, det er bare ikke tid.

Lad os fra Atassut èn gang for alle her i landet påberåbe følgende! Lad os have en folkeafstemning om statsstannelse før forfatningen færdiggøres.

Efter folkeafstemningen er foretaget, så kan vi alle først og fremmest acceptere udfaldet, og dernæst påbegynde alt det nødvendige arbejde, uden igen at skulle bruge tiden og ressourcerne på om man er for eller imod selvstændighed.

I ved alle hvordan vi vil stemme fra Atassut. Hvis det er meningen at vi skal arbejde for befolkningen, så skal vi prioritere folket, med mennesket i centrum. Så er det endnu ikke tid til statsdannelse. Alligevel har vi søgt kompromis og fremsætter følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at der foretages en folkeafstemning om statsdannelse inden forfatningsarbejdet færdiggøres.

Vi vil også henvise til udvalget da folkeafstemning også kan inkluderes i debatten.